

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy, soudce JUDr. Ivo Pospíšila a soudkyně JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobkyně: **P. G.**, zastoupena Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 1417/25, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 6. 2020, č. j. OAM-590/ZA-ZA11-ZA21-R2-2017-II, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 1. 10. 2020, č. j. 60 Az 30/2020 - 42,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobkyně je občankou Ruské federace, hlásí se ke kumycké národnosti a pochází z Dagestánu. Dne 19. 7. 2017 podala prostřednictvím své matky jako zákonné zástupkyně žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice. Důvodem žádosti byla obava ze soukromých osob (islámských radikálů, tzv. wahhabitů), kteří v zemi původu vyhrožovali otci žalobkyně (podnikateli v Machačkale) a opakovaně po něm požadovali stále větší částky peněz a v případě nezaplacení vyhrožovali ublížením členům jeho rodiny. Bratr žalobkyně byl skutečně na ulici napaden skupinou osob, které mu způsobily i zranění.

[2] Žalovaný nejprve rozhodnutím ze dne 15. 2. 2018 žalobkyni mezinárodní ochranu dle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, neudělil, avšak Krajský soud v Hradci Králové toto rozhodnutí rozsudkem ze dne 29. 10. 2019, č. j. 29 A 8/2018 – 42, zrušil a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení. Dospěl totiž k závěru, že žalovaný vycházel z nedostatečně zjištěného skutkového stavu, konkrétně si neopatřil dostatek informací o skutečnostech, které by nasvědčovaly tomu, že v Ruské federaci, resp. v její autonomní republice Dagestánu, existuje fungující systém ochrany před žalobkyní tvrzeným pronásledováním. Nedostatečná skutková zjištění se týkala rovněž otázky, zda bylo možno předpokládat, že by žalobce mohl nalézt účinnou vnitrostátní ochranu před pronásledováním v jiné části země původu.

[3] Žalovaný v dalším řízení provedl s žalobkyní pohovor, neboť v mezidobí dosáhla zletilosti, a doplnil skutková zjištění o další informace ohledně politické a bezpečnostní situace

a stavu dodržování lidských práv v Ruské federaci. Rozhodnutím ze dne 25. 6. 2020 opět žádosti žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany nevyhověl.

[4] Žalobkyně podala proti rozhodnutí žalovaného žalobu, kterou Krajský soud v Plzni (dále jen „krajský soud“) v záhlaví uvedeným rozsudkem zamítl. Podle krajského soudu z azylového příběhu žalobkyně neplyne, že by měla odůvodněný strach z pronásledování z některých důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu; ani otec žalobkyně, od něhož se odvíjí její azylový příběh, nebyl pronásledován pro svou příslušnost k určité sociální skupině (podnikatelů), motivace vyděračů byla zjištěná, nikoliv třídní. V případě žalobkyně nejsou naplněny ani důvody pro udělení doplňkové ochrany z důvodu hrozícího nebezpečí vážné újmy podle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, a soud se ztotožnil s žalovaným, že žalobkyně může před hrozbou vážné újmy způsobené vydíráním ze strany soukromých osob využít ochrany Ruské federace, jejíž je státní občankou (§ 2 odst. 5 zákona o azylu). Z podkladů shromážděných žalovaným totiž plyne, že postup policie vůči islámským radikálům je nekompromisní a zpřetrhaly se i jejich dřívější vazby na místní úřady a bezpečnostní složky. Za nedůvodné považoval soud rovněž žalobní námítky směřující proti závěru žalovaného o možnosti vnitřního přesídlení žalobkyně z Dagestánu do jiné části Ruské federace. Migrace z Dagestánu představuje dle podkladů správního rozhodnutí běžný jev a proti namítané diskriminaci ze strany policie v jiných částech Ruska se lze bránit prostřednictvím kontrolních mechanismů uvnitř policejních složek.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[5] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) podala proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2020 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), a navrhla, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek i rozhodnutí žalovaného zrušil.

[6] Stěžovatelka krajskému soudu vytkla, že na ni nesprávně nepohlížel jako na příslušníka určité sociální skupiny, neboť v Dagestánu mají všichni podnikatelé potíže s vyděrači a je nepochybné, že její otec upoutal pozornost vyděračů právě proto, že je podnikatelem. Nesouhlasí proto s hodnocením soudu, že motivací náboženských radikálů bylo jejich materiální obohacení. Příbuzenství k otci jako podnikateli činí také ze stěžovatelky příslušníka pronásledované sociální skupiny.

[7] Nesprávné jsou dle stěžovatelky rovněž závěry krajského soudu týkající se ochrany před vážnou újmu a možnosti vnitřního útěku. Nekompromisní politika vůči terorismu nemůže představovat přiměřené kroky za účelem zabránění pronásledování, resp. vážné újmy a je nepochybné, že propojení radikálních skupin s policejními složkami činí ochranu neúčinnou. Pokud jde o možnost vnitřního přesídlení, stěžovatelka upozornila, že soudní judikatura vyžaduje zkoumání její reálnosti a faktické proveditelnosti (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 4. 2019, č. j. 5 Azs 207/2017 – 36). Stěžovatelka je příslušnicí neslovanského etnika, které čelí v jiných místech Ruské federace nejen diskriminaci, ale některé oblastní úřady vydávají registrační vyhlášky, které omezují právo občanů svobodně si vybrat místo trvalého bydliště, přičemž terčem těchto omezení jsou právě etnické menšiny z Kavkazu a Střední Asie.

[8] Žalovaný ve svém vyjádření setrval na názoru, že stěžovatelka může využít ochrany Ruské federace. V Dagestánu existuje systém ochrany proti jednání představující vážnou újmu a nebylo prokázáno, že by stěžovatelka po návratu byla ohrožena na životě, hrozilo jí nebezpečí mučení, nelidského a ponižujícího zacházení nebo trestu. Podle žalovaného neexistují ani překážky pro vnitřní migraci v rámci Ruské federace a vnitrostátní migrace obyvatel Dagestánu je běžnou záležitostí. Žalovaný proto navrhl zamítnutí kasační stížnosti.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[9] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Kasační stížnost je přípustná. Jedná se však o věc mezinárodní ochrany, a proto se soud podle § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, je nutno kasační stížnost odmítnout jako nepřijatelnou. Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, č. 933/2006 Sb. NSS.

[10] Kasační soud na úvod poznamenává, že usnesením ze dne 4. 2. 2021, č. j. 1 Azs 414/2020 – 34, odmítl pro nepřijatelnost kasační stížnost stěžovatelčina otce, od jehož azylového příběhu odvíjela žádost o mezinárodní ochranu i stěžovatelka. S ohledem na to neshledal soud důvodu, pro který by se měl odchýlit od hodnocení, k němuž dospěl již v odkazovaném usnesení.

[11] Pokud jde o námitku nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku pro jeho nesrozumitelnost, nemohl jí kasační soud přisvědčit. Krajský soud se věnoval podstatě žalobní argumentace a srozumitelně vysvětlil, proč ji nepovažuje za důvodnou. Vycházel také z toho, že žalovaný zjistil skutkový stav dostatečně a řádně hodnotil všechny skutečnosti významné pro rozhodnutí věci, jeho rozhodnutí tak bylo patřičně zdůvodněno. Krajský soud se podrobně zabýval stěžovatelkou tvrzenými důvody, které shodně s žalovaným neshledal jako relevantní pro udělení azylu či doplňkové ochrany.

[12] Stěžovatelka dále namítla nepřezkoumatelnost rozsudku pro nedostatek důvodů. Ani s touto námitkou se kasační soud neztotožňuje a má za to, že rozsudek je založen na dostatečných skutkových a na nich vystavených právních důvodech. Rozsudek krajského soudu vychází z dostatečně zjištěného skutkového stavu, který byl ve světle konkrétních okolností případu řádně a správně vyhodnocen. Nejvyšší správní soud má za to, že v tomto směru odpovídá požadavkům, které na rozhodování soudu (a žalovaného) kladl rozsudek ze dne 25. 4. 2019, č. j. 5 Azs 207/2017 - 36, na nějž stěžovatelka odkazuje.

[13] Nejvyšší správní soud je rovněž přesvědčen, že zde existuje dostatek skutkových důvodů pro závěr, že stěžovatelka může k ochraně před vydíráním ze strany soukromých osob (islámských radikálů) využít systému právní ochrany v zemi původu, tj. v Ruské federaci, resp. Dagestánu. Z podkladů neplyne automatické propojení radikálních náboženských skupin se strukturou policejních složek. Naopak z nich je zřejmé, že ruské státní orgány vystupují proti wahhabitům a salafistům na území Dagestánu zcela nekompromisně a oproti dřívějšímu období se zpretrhaly vazby mezi těmito radikály a bezpečnostními složkami (viz Informace o bezpečnostní situaci a postavení salafistů v Dagestánu ze dne 22. 11. 2019).

[14] Také závěr o možnosti přesídlení stěžovatelky a její rodiny do jiné části Ruské federace se opírá o podložená skutková zjištění (viz Informace OAMP, 20. března 2020, Vnitřní migrace s důrazem na migraci z Dagestánu) a nezpůsobuje nepřezkoumatelnost rozsudku pro nedostatek důvodů. Z nich vyplývá, že taková migrace je běžný jev a že v různých částech Ruska existují početné dagestánské komunity. Ze zpráv o zemi původu nevyplývá, že by zde existovalo propojení nestátních zájmových skupin se složkami státní moci po celém území Ruské federace, resp. že by se takto dařilo náboženským radikálům vyhledat vydírané osoby i v jiných částech země.

[15] V posuzované věci tedy existoval dostatek skutkových důvodů pro závěry, že účinná ochrana před vážnou újmou způsobenou nestátními subjekty je v zemi původu možná a dostupná (viz rozsudek NSS ze dne 31. 10. 2008, č. j. 5 Azs 50/2008 - 62) a že je možná i alternativa vnitřního přesídlení v rámci Ruské federace. Napadený rozsudek je proto i z těchto důvodů přezkoumatelný.

[16] Konečně na základě všech těchto skutkových zjištění dospěl krajský soud k právním závěrům, které jsou v souladu s dosavadní judikaturou kasačního soudu. Pokud jde o příslušnost k podnikatelskému stavu jako určité sociální skupině, odpovídá argumentace krajského soudu dřívější judikatuře, podle níž je třeba, aby motivujícím důvodem pronásledování byla právě příslušnost k této skupině. Ačkoliv určité vrstvy podnikatelů v Ruské federaci mohou být vystaveny nátlaku ze strany organizovaného zločinu, včetně fyzického násilí, jedinou motivací takového chování je materiální obohacení těchto zločineckých struktur (viz usnesení NSS ze dne 22. 7. 2014, č. j. 9 Azs 17/2014 – 93, rozsudky NSS ze dne 19. 5. 2004, č. j. 5 Azs 63/2004 – 60, č. 364/2004 Sb. NSS, či ze dne 14. 1. 2004, č. j. 2 Azs 69/2003 – 48). Ne jinak tomu bylo v případech stěžovatelky, resp. jejího otce.

[17] Vzhledem k výše uvedenému Nejvyšší správní soud uzavírá, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje zájmy stěžovatelky, a proto není důvod pro její přijetí k věcnému projednání. Posuzovaná věc se netýká otázek, které dosud nebyly řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, ani těch, které jsou řešeny rozdílně, stejně tak nebyl shledán důvod k judikaturnímu odklonu. Kasační soud neshledal zásadní pochybení krajského soudu, ať už v nerespektování soudní judikatury, nebo ve formě hrubého pochybení při výkladu práva. Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost podle § 104a odst. 1 s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[18] Výrok o náhradě nákladů řízení se při odmítnutí kasační stížnosti opírá o § 60 odst. 3, větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. února 2021

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu